

Zásadní vliv koronaviru na nervovou soustavu a imunitní systém.

Homeopatická léčba a význam léku *Hyoscyamus niger* (včetně léčby „postkovidových“, resp. kovidových psychických problémů)

abstrakt

Koronavirus je vnímán zejména jako virus způsobující problémy s dýcháním. Avšak tyto problémy jsou zřejmě způsobeny tím, že imunitní systém zpočátku nechává probíhat infekci téměř bez povšimnutí až do doby, která už začíná být pro organismus kritická. Koronavirus totiž již v počáteční fázi napadá centrální nervový systém a tlumí imunitní reakci, respektive brzdí spuštění sympatického nervového systému, který by měl spustit „poplach“. Poté se někdy imunitní systém naopak utrhne ze řetězu. V homeopatii čato reagujeme na dýchací symptomy, ale afinitu viru k nervovému systému příliš neřešíme. Jedním ze zásadních léků, které mohou zlepšit jak celkový průběh nemoci, tak i tzv. postkovidové psychické potíže je *Hyoscyamus niger*. Tyto potíže totiž pravděpodobně nejsou pouze „postkovidové“, ale spíše se jedná o další fázi onemocnění, kdy je virus stále přítomen v centrálním nervovém systému, přestože již vymizel ze sliznic, tedy PCR testy, či antigenní testy ze sliznic jsou negativní.

úvod

Afinita koronaviru na nervovou soustavu je v podstatě výrazně přehlížena, přitom je pro pochopení nemoci a následných potíží velmi důležitá. Z médií sice víme, že virus občas někomu může napadnout a poškodit mozek, ale to je pravděpodobně pouze špička ledovce. Podle symptomů totiž můžeme odvodit, že virus napadá centrální nervový systém (CNS) primárně již v počáteční fázi onemocnění a přetrvává v něm ještě i po odeznění nejvýraznějších fyzických symptomů, tedy zejména problémů s dýcháním.

vliv koronaviru na řízení imunitního systému

Při nákaze koronaviru můžeme pozorovat zvláštní průběh onemocnění. Pokud člověku z nějakých důvodů klesne saturace hemoglobinu kyslíkem na hladinu kolem 86%, vnímá obvykle subjektivně nižší okysličení a například zrychleně dýchá, aby příjem kyslíku zvýšil. Avšak lidé nakažení koronavirem mající již sníženou saturaci hemoglobinu kyslíkem na stejnou úroveň (86%) nevykazují žádné výrazné subjektivní pocity nedokysličení, a působí tak jakoby jim vcelku nic nebylo. Přitom lze v tomto stavu předpokládat, že následující den se jejich stav výrazně zhorší a budou mít výrazné problémy s dýcháním, možná již bude nutné jim dát kyslíkovou masku či je připojit na ventilátor. Dále je také závažující dlouhá inkubační doba. Lidé nakažení koronavirem jsou dlouho bez jakýchkoliv projevů a začnou vykazovat symptomy, až když je virová nálož velmi velká, což se pak může projevit rapidním zhoršením dýchání. U některých lidí může nastat dokonce přehnaná imunitní reakce (cytokinová bouře).

Ze zmíněného vyplývá, že imunitní systém velmi dlouhou dobu ignoruje nebezpečí – infekci – a nespustí poplach, který by vybudil imunitní systém včas. V lidském těle spouští právě takový poplach sympatický nervový systém (zjednodušeně, mechanismy imunitního systému jsou samozřejmě složitější¹). U covidu to vypadá tak, jakoby virus zablokoval sympatický nervový systém, který má vyvolat poplach. Po masivní nákaze se teprve imunitní systém aktivuje, což zas může vést k jeho přehnané reakci. Proto také může být při počátečním stavu tak důležitá stimulace protivirové imunity – v konvenční medicíně isoprinosinem, v homeopatii např. gelsemiiem. Naopak v určité fázi je nutné se stimulací imunitního systému včas přestat.

Dalším důležitým projevem je ztráta čichu a případně chuti při čisté nosní sliznici. Ztráta čichu tedy není způsobena hlenem na sliznici, ale zřejmě přímým napadením čichového nervového aparátu. Čich, chuť, aktivace sympatického nervového systému – to jsou oblasti nervového systému, které patří k základním funkcím důležitým pro přežití jak člověka, tak zvířat s CNS obecně.

Po akutních průbězích covidu lidé často trpí různými psychickými poruchami – úzkostí, apatií, depresemi, bolestí hlavy při negativních testech PCR, tedy tyto potíže jsou vnímány jako „postkoronavirové“. Negativní test PCR sice značí, že virus není přítomen na sliznicích, jenže to neznamená, že stále nemůže být aktivní někde jinde, a to právě v CNS. Známe případy, kdy po delším období PCR negativity je člověk opět pozitivní. Tedy přežívání viru v nějaké tkáni je pravděpodobné, z této tkáně se potom může opět vrátit do sliznic.

Tedy tzv. postkoronavirové potíže zřejmě nejsou vůbec post-koronavirové, ale je to jen další fáze koronavirové infekce, která se někdy může zhoršit až do poškození mozku. Většinou si s ní organismus dokáže poradit sám, ale třeba až za několik měsíců. Je důležité toto období nevnímat pouze jako rekonvalescenci, ale další fázi nemoci, a jako takovou jí léčit. Je dokonce možné, že lidé s tzv. mírným průběhem koronaviru mají pouze mírný průběh dechových obtíží, ale průběh napadení CNS vůbec mírný být nemusí, naopak lidé s horším průběhem dechových potíží mohou mít kratší období „nervové“, protože se aktivovala silnější tvorba protilátek a člověk se pak celkově může zbavit viru z celého organismu rychleji. Konvenční medicína se touto otázkou příliš nezabývá, protože řeší téměř výhradně ohrožení života, tzn. problémy s dýcháním.

mechanismus působení koronaviru

1. Koronavirus tedy pravděpodobně hned po prvotní nákaze sliznic (respirační, které se dále často dostávají i do středních – průjmy) napadá nervový systém. Je možné, že se dostává do CNS právě prostřednictvím čichových nervů, další možností může být cesta retrográdní po periferních nervech. Častý počáteční symptom je právě pálení v nosní dutině. Čichové nervy mají velmi bohatá zakončení v nosní dutině v horní části nosohltanu. Tedy zrovna v místech, které jsou poškozovány při odběru vzorků pro PCR test. Je možné, že poranění sliznic v této oblasti může pomáhat viru dostat se efektivněji do CNS.

2. Virus v CNS zablokuje důležité imunitní mechanismy – zablokuje aktivaci sympatického systému, případně zablokuje hormonálně aktivaci nadledvinek apod. Člověk tedy dlouhou dobu subjektivně nepocítuje příliš velké problémy. V tomto období však dochází k masivní replikaci virů zejména v cévním systému, lokálně spouští reakci imunitních buněk a cytokinů, které způsobí poranění stěny (endotelu) cév a spouští srážení krve – napadá červené krvinky, ovlivňuje srážení krve. Dochází již ke snižování saturace hemoglobinu kyslíkem, ale člověk se stále cítí „dobře“.

---

¹ Existují studie (už dokonce v roce 2004 to bylo zjištěno u viru SARS), které potvrdily paradoxně nízkou hladinu kortizolu v krvi (přitom by to mělo být naopak) u nemocných lidí. To je zřejmě způsobeno tím, že koronavirus ovlivňuje tvorbu ACTH - adrenokortikotropního hormonu v hypofýze. Může se jednat o přirozený jev viru, který se snaží obelstít imunitní systém člověka. Dokáže tak mimikrovat ACTH molekulu a když tělo začne produkovat protilátky, navážou se tyto protilátky i na ACTH a tím se zablokuje cesta produkce nejen kortizolu.)

3. Plíce již autonomě začínají zjišťovat, že klesá množství kyslíku v krvi a tak začnou spouštět kompenzační mechanismy – tak jako například při výškové nemoci. Začne docházet ke změnám v plicní tkáni. Teprve tehdy se začne celý imunitní systém horečně aktivovat a to také často může za velmi prudké zhoršení stavu po delším období, že se „nic neděje“. Krev se již mezitím stane v podstatě toxickou, mění se srážlivé faktory, není schopna vázat dost kyslíku. Člověk najednou „nemá kyslík“.

4. Nyní dochází k vysoké, někdy až přehnané imunitní reakci imunitního systému. Centrální řízení imunitního systému ho neumí zkrotit. Při vysoké virové náloži saturace hemoglobinu dále klesá, plicní tkáň se mění – fibrotizuje. K virové infekci se může přidat infekce bakteriální. U někoho tak začíná skutečný boj o život. V konvenční medicíně nejdříve musíme imunitní systém aktivovat (např. isoprinosin), potom ho někdy zas musíme brzdit (kortikoidy). Tedy opět – CNS ovlivněný virem nejdříve imunitní systém paralyzuje a pak ho naopak nechá přejít do neřízené aktivity. V této fázi dochází k největší tvorbě protilátek a likvidaci přemnoženého viru. Na konci této fáze, pokud pacient přežije, se virus eliminuje jak v krvi, tak ve sliznicích.

5. Člověk je považován za zdravého, přesto dál vykazuje symptomy nervově/psychické. Virus tak může být dále aktivní v CNS, a to i několik měsíců. Může tak ovlivňovat psychiku jedince – úzkosti, deprese, apatie, změny nálad, „nenáladu“, apod., nejsou výjimečné ani stavy psychózy.

léčba

Je zajímavé, že je klinicky ověřené pozitivní působení Isoprinosinu, tedy antivirotika, které má afinitu k herpetickému viru, tedy k viru, který napadá nervové dráhy. Avšak působení viru celkově není příliš podobné viru herpetickému, připomíná však působení viru jiného.

Pokud analýzu omezíme pouze na působení viru v oblasti nervového systému, je pro nás nejdůležitější počáteční utlumení sympatického nervového systému, a pak naopak neschopnost parasympatického nervového systému sympatický systém utlumit. Tedy jakási počáteční paralýza a pak naopak puštění ze řetězu. A přesně takto působí virus vztekliny. Vzteklna napadá nervový systém velmi podobným způsobem – v první fázi působí celkovou apatii, „krotkost“, paralýzu poplašných signálů, v druhé fázi naopak neukočirovatelný běs.

Pokud se podíváme na „vzteklinové“ homeopatické léky, jako nejvýraznější nalezneme Belladonu, Stramonium, Hyoscyamus – všechny tyto léky patří do čeledi solanaceae. Proto pro nás bude důležité zaměřit se na tuto čeleď. Důležitým vodítkem pro nás může být rubrika ztráta čichu (nose – smell – diminished). Pokud z této rubriky vybereme solanaceae, dostaneme (Radar - Synthesis):

BELL a HYOS (3. st), caps (2. st), stram a tab (1. st)

Nejnámější lék Belladonna (z rostliny *Atropa belladonna*) můžeme vyloučit. Průběh covidu není podobný belladonovským symptomům. Symptomaticky je příliš divoká a horečnatá. Capsicum se v horečnatosti podobá belladoně, tedy také není příliš pravděpodobné.

Velmi zajímavý však je lék *Hyoscyamus niger* (Blín černý). Nachází se totiž i v malé rubrice „ztráta čichu doprovázená ztrátou chuti“, ve které je pouze 10 léků, a dokonce v rubrice „ztráta čichu z důvodu nervové paralýzy“ s 9 léky. Také víme, že z čeledi solanaceae má právě Hyos velkou afinitu právě k CNS a psychice. K nervové oblasti má pak dále afinitu i Stramonium. U Tabacum by bylo zajímavé spojení se symptomy zvracení.

Hyoscyamus niger se tak jeví jako velmi zajímavý lék, který velmi dobře pokrývá působení koronaviru na nervovou soustavu.

klinické použití Hyoscyamu

Klinické hodnocení tohoto léku na koronavirus je zatím ve velmi rané fázi. Ale již u několika případů došlo k velmi výrazné pozitivní reakci. U jednoho případu v akutním stádiu – s problémy s dýcháním, velkou dušností doprovázenou pocitem slabosti, až zamlženosti mysli – Hyoscyamus výrazně zlepšil celkovou psychiku i energii. U několika případů v poakutní fázi výrazně zlepšil psychický stav. U jednoho případu v poakutní fázi se dokonce objevil zajímavý symptom pro hyoscyamus typický – žárlivost. Hyoscyamus však nemůžeme povrchně redukovat jen na „žárlivost“. Jde celkově spíše o úzkost-strach směřovaný zejména na sociálně-vztahovou oblast, pocitem opuštění, izolace. Oproti tomu u Stramonii jde spíše o strach – „jsem sám a kolem je samé nebezpečí“.

Hyoscyamus je důležitý v tom, že u koronaviru ho spíše výjimečně najdeme podle samotných symptomů bez znalosti mechanismu účinku viru. Jeho použití je však již i podle prvotních klinických zkušeností pravděpodobně velmi významné. A je možné, že bude pomáhat nejen v postakutní fázi psychicko/duševních potíží, ale že bude působit již i od počátečního stádia. K potvrzení však budeme potřebovat další klinická potvrzení.

terapeutické použití

Zatím máme klinicky potvrzené velmi dobré účinky některých homeopatických léků (pouze výčet nejdůležitějších z nich):

Gelsemium – profylaxe a rané či střední stádium (potřebujeme aktivovat „antivirovou“ imunitu)

Bryonia – střední stádium

Arsenicum album – střední stádium (krev je „toxická“)

Antimonium arsenicosum – střední, pozdější akutní stádium (objevuje se hlen)

Ozon – pocit nedostatku vzduchu/kyslíku

Crotalus horridus – problém krve tromboticko/krvácivý

Naja – problémy krve/srdce

Carbo animalis (příp. vegetabilis) – celkové vyčerpání organismu při a po akutní fázi.

S těmito léky umíme průběh akutní/dýchací fáze velmi dobře pozitivně ovlivnit a eliminovat i případné ohrožení na životě. Ale nemáme žádný centrální lék, který by pokrýval celé onemocnění. Musíme vždy reagovat na průběh onemocnění a do jisté míry různě stimulovat imunitní systém pro nějakou konkrétní fázi onemocnění. Přitom víme, že imunita většinou onemocnění zvládne, jen je potřeba jí správně usměrňovat.

Pokud se však zaměříme na vliv viru na řízení imunitního systému jako takového, je možné, že imunitní systém začne průběh virové infekce řídit znovu sám správně a organismus tak nebude upadat do různých krizových stavů. A lék Hyoscyamus nigra je zřejmě lék, který jednak umí léčit napadení CNS virem, ale tím i současně umí obnovit přirozené a optimální řízení imunitního systému. Hyoscyamus pravděpodobně nebude jediný lék, který bude mít na tuto oblast vliv, rozhodně bude zajímavé v konkrétních případech uvažovat o dalších lécích z čeledi solanaceae, případně i o jiných lécích s podobným působením. Ale již z prvních klinických zkušeností vidíme, že má velmi široký záběr.

indikace

Hyoscyamus může být rozhodně indikován **v semi-chronické fázi po fázi akutní/dýchací** (které

bývá zřejmě chybně označována jako postkovidový syndrom) – pokud je nějak ovlivněn mentální stav – apatie, deprese, úzkosti, „slabost vůle“, apod., nebo při jakýchkoliv neuro-potížích – bolesti hlavy, ztráta čichu, chuti apod. Pokud je v tomto období přítomná ještě i fyzická slabost, může být potřeba také např. Carbo animalis

V období **akutní/dýchací** fáze budeme pravděpodobně potřebovat podle symptomů jiné léky (např. z výše uvedeného seznamu), které budou imunitní systém stimulovat přímo. Ale již i z klinických zkušeností vyplývá, že i v této době může Hyoscyamus pomoci celkově a podpořit správnou funkci imunitního systému. Tedy i pokud například Ant-ars bude výrazně pomáhat s dýcháním a kašlem, je možné, že v mezičase by podání Hyoscyamu mohlo naopak stimulovat imunitní systém k léčbě virem napadeného CNS.

V počáteční fázi onemocnění zatím nemáme klinicky potvrzené účinky, ale je velmi pravděpodobné, že by Hyoscyamus mohl správně nastartovat imunitní systém zvláště v době, kdy jsou již patrné nějaké nervové symptomy, tedy např. bolesti hlavy, ztráta čichu, chuti. Pro prevenci a nejranější stádium je volba Hyoscyamu zatím hypotetická. Je možné, že v této době může být vhodnější Gelsemium, které má větší afinitu ke sliznicím dýchacích cest a přitom i v jeho obrazu je obecně nervová paralýza. V tomto směru je teprve potřeba další klinické zkušenosti. Víme, že Gelsemium v prevenci a nejranějším stádiu funguje velmi dobře.

U tzv. mírné formy onemocnění, tzn. že nedojde k téměř žádným dýchacím potížím, ale často dochází právě např. ke ztrátě čichu, chuti a pod., je velmi pravděpodobné, že virus napadne nervový systém a dál do organismu a zejména krve se příliš nešíří. To však neznamená, že není napaden CNS a že onemocnění rychle přejde. Naopak může v nervové oblasti přežívat dlouhou dobu a způsobit tam i trvalá poškození. Může to mít i vliv na jakékoliv jiné následné infekce, včetně například očkování. Přitom jsou tyto mírné průběhy téměř ignorovány. U těchto případů by mohl mít Hyoscyamus velmi výrazný pozitivní dopad.

závěr

Hyoscyamus niger má velmi významný léčivý potenciál u infekce koronaviru a to v průběhu celého onemocnění. Neznamená to, že tímto jediným lékem zvládneme celé onemocnění. V průběhu mohou být indikovány další léky a neznamená to ani, že Hyoscyamus pokrývá celý obraz kovidu, tedy nejedná se ani o jeho Genus epidemicus (zatím to vypadá, že Genus epidemicus pro covid neexistuje, což je možné i způsobené tím, že byl tento virus vytvořen uměle). I když máme terapeuticky potvrzeny velmi účinné léky (např. Ant-ars je u dýchacích potížích s produkcí hlenu plošně velmi účinný), všechny tyto léky pokrývají pouze část obrazu kovidu a důležitý aspekt ovlivnění CNS virem pokrývají minimálně.

Tento text zveřejňuji teprve s krátkým obdobím klinických zkušeností, které sice vypadají velmi nadějně, ale pro jasné závěry bude potřeba ještě více dat. Berte prosím tento příspěvek jako inspiraci a otevření další možnosti zvládnání koronavirových infekcí. Budu velmi rád za jakoukoliv zpětnou vazbu, případně vaše zkušenosti s použitím léku Hyoscyamus niger, či dalšími léky s podobnou neuro-afinitou.

29. března 2021

Václav Hrabák
vaclav.hrabak@volny.cz
homeoinstitut.com
vaclavhrabak.cz